

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖLLE

Asia: Lausunto selvitysmies Markus Leikolan esityksestä hyvitysmaksua koskien (Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2012:11)

Visuaalisen alan taiteilijoiden tekijänoikeusyhdistys Kuvasto ry (Kuvasto) kiittää lausuntopyyntöä ja esittää lausuntonaan kunnioittavasti ja tiivistetysti seuraavaa:

Hyvitysmaksujärjestelmään on sen voimassaolon ajan, ja lisääntyvästi viime vuosina, kohdistunut voimakasta kritiikkiä. Iso osa tästä kritiikistä on liittynyt järjestelmän yleiseen legitimizeettiin. Sen vuoksi pidämme tärkeänä kiinnittää erityistä huomiota järjestelmän uudistamisessa siihen, että mahdollisimman moni osapuoli kokee järjestelmän olevan perustaltaan oikeudenmukainen, ja että järjestelmä voisi toimia ilman sen laillisuusperustaan kohdistuvaa ylenmääräistä painetta.

Kuvasto pitää esitystä maksupohjan laajentamisesta sinänsä hyvänä. Laajentamisen tulee kuitenkin tapahtua niissä rajoissa, joissa maksun legitimizeetti säilyy. Sisältöpalveluihin ja mediaan hyvitysmaksua ei ole syytä ulottaa, jotta uusien lisensiointimarkkinoiden kehitys ei vaikeutuisi. Mitä tarkemmin hyvitysmaksu kohdentuu kopioinnista tosiasiasa hyötyvään kuluttajaan ja/tai teollisuuteen, sitä oikeudenmukaisempi järjestelmä myös kansalaisten kannalta on.

Järjestelmän tulee toisaalta olla yhdenmukainen EU:n asiaa koskevien normien kanssa, ja lisäksi noudattaa voimassa olevaa Suomen hallitusohjelmaa. EU:n tietoyhteiskuntadirektiivi (direktiivi 2001/29/EY) on tältä osin ehdoton. Yksityinen kopiointi voidaan kansallisesti sallia edellyttäen, että tekijät saavat riittävän ja kohtuullisen korvauksen. Eduskunnan kiinnitettyä viime vaalikaudella huomiota asiaan, hallitus kirjautti ohjelmaansa että ”Hyvitysmaksujärjestelmää uudistetaan turvaamaan alan toiminnan taloudelliset edellytykset nopean teknologisen kehityksen olosuhteissa”. Esityksen mukaisen kolmipistemallin tuottama hyvityksen määrä (ilman matkapuhelimia 3-6 miljoonaa euroa vuodessa, ja

matkapuhelinten kanssa 4,5-9 miljoonaa euroa vuodessa) ei täytä direktiivin eikä hallitusohjelman vaatimusta.

Leikola ottaa selvityksessään kantaa myös ns. verkkotallennuspalveluiden tekijänoikeudelliseen asemaan. Tältä osin Kuvasto toistaa tekijänoikeustoimikunnan mietintöön (Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2012:2) antamassaan lausunnossa esittämänsä näkemyksen, jonka mukaan nykyisen kaltaiset verkkotallennuspalvelut eivät ole tekijänoikeuslain mukaista yksityistä kopiointia eikä niitä tule sellaiseksi myöskään säätää.

Tässä lausunnossa esitetyn ohella Kuvasto ry on yksi Luovan työn tekijöiden ja yrittäjien Lyhty ry:n asiaa koskevan lausunnon allekirjoittajista.

Helsingissä 25.5.2012

Kuvasto ry

Tommi Nilsson
Toiminnanjohtaja